

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1962-1963.

14 NOVEMBRE 1962.

PROJET DE LOI

**modifiant le Code des droits de timbre
en ce qui concerne les chèques.**

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le rapport de la Commission gouvernementale pour l'étude des problèmes de financement de l'expansion économique (dite Commission De Voghel) met l'accent sur la nécessité de promouvoir la monnaie scripturale.

« Il semble — porte ce rapport — que le public belge témoigne d'un souci de liquidité plus marqué qu'à l'étranger. La Belgique est, en effet, un des pays où le stock monétaire est le plus élevé par rapport au produit national. En outre, pour diverses raisons historiques et pour des motifs fiscaux, un pourcentage important de ces encaisses est détenu en billets.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1962-1963.

14 NOVEMBER 1962.

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten,
wat de cheques betreft.**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het verslag van de Regeringscommissie voor de studie van de financiële problemen van de economische expansie (Commissie De Voghel genoemd) wordt de nadruk gelegd op de noodzakelijkheid om het giraal geld te bevorderen.

« Blijkbaar — aldus luidt dat verslag — legt het Belgisch publiek meer bekommernis voor de liquiditeit aan de dag dan dit in het buitenland het geval is. België is inderdaad een der landen waar de geldhoeveelheid het hoogst is in verhouding tot het nationaal produkt. Bovendien wordt om allerlei redenen van historische aard alsmede uit fiscale bewegredenen, een groot percentage van die kasmiddelen in biljetten aangehouden.

	Rapport		Rapport	
	stock monétaire	produit national brut	stock de billets	stock monétaire total
	Verhouding		Verhouding	
	geldhoeveelheid	bruto nationaal produkt	biljettenvoorraad	totale geldhoeveelheid
Etats-Unis — Verenigde Staten	1959	1960	1959	1960
Royaume-Uni — Verenigd Koninkrijk	29,8	28,4	20,6	20,6
Allemagne — Duitsland	24,8	23,1	34,7	36,9
France — Frankrijk	17,6	16,9	43,5	43,9
Italie — Italië	32,6	33,6	42,1	42,2
Pays-Bas — Nederland	35,9	37,4	33,4	32,0
Belgique — België	27,4	26,7	44,2	45,0
	37,8	36,3	56,1	57,5

» La stérilisation, par théaurisation en billets, d'une partie de l'épargne appauvrit les marchés financiers.

» Théoriquement, elle peut être compensée par un élargissement des crédits du système monétaire, c'est-à-dire une création de monnaie. Mais si les habitudes du public ne changent pas, la nouvelle monnaie créée cesserait à son tour d'être utilisée et viendrait renforcer les encaisses inactives; or, celles-ci sont déjà très importantes et leur existence constitue un risque permanent de déséquilibre puisque leurs détenteurs peuvent, à tout moment, les relancer dans la circulation. Par ailleurs, les prescriptions légales de couverture limitent à cet égard les possibilités d'intervention de la Banque Nationale. »

Le développement de l'usage du chèque est un des moyens qui peuvent être mis en œuvre pour favoriser en Belgique la formation d'une plus grande proportion de monnaie scripturale.

En ces dernières années, les banques ont tenté des efforts systématiques pour promouvoir l'usage du chèque, soit en diminuant les frais et en améliorant la sécurité, soit en créant des types particuliers et expérimentaux (chèques garantis).

Les efforts doivent être poursuivis en ce domaine.

C'est dans cet esprit que, par le présent projet de loi, le Gouvernement propose de supprimer le droit de timbre, actuellement de 2 francs, établi par l'article 13 du Code des droits de timbre, en ce qui concerne les chèques tirés sur un banquier, les bons ou mandats de virement, les accréditifs et les billets de banque à ordre.

L'article 1er du projet de loi réalise cet objectif par l'abrogation de l'article 13 précité.

Les articles 2 à 5 apportent à d'autres articles du Code des modifications qui sont la conséquence de cette abrogation. En particulier, l'article 4 complète l'article 25 du Code de manière à marquer expressément que l'annexe d'un chèque à un acte de protêt n'a pas pour effet de rendre le droit de timbre exigible.

Le droit de timbre actuellement dû pour les chèques est bien souvent payé par avance sous forme de timbrage à l'extraordinaire de carnets de formules imprimées. Le droit de timbre ainsi payé pour des formules non utilisées lors de l'entrée en vigueur de la loi nouvelle sera restituables par application de l'article 68, 5°, du Code des droits de timbre.

» De sterilisatie van een deel der besparingen door oppotting van biljetten veroorzaakt een verarming van de financiële markten.

» Theoretisch kan zij gecompenseerd worden door een verruiming der kredietverlening der geldscheppende instellingen, d.w.z. door geldcreatie. Doch wanneer de gewoonten van het publiek geen wijzigingen ondergaan, zou het nieuwe geld op zijn beurt niet meer worden aangewend en de inactieve kasmiddelen komen versterken; deze laatste zijn reeds zeer omvangrijk en hun bestaan houdt een bestendig risico in van een onevenwichtige ontwikkeling vermits de houders van deze inactieve kasmiddelen ze te allen tijde terug in omloop kunnen brengen. Overigens zijn in dit opzicht de tussenkomstmogelijkheden van de Nationale Bank door wettelijke dekkingsvoorschriften beperkt. »

Een der middelen die kunnen aangewend worden om het giraal geld in België tot een groter proportie te laten uitgroeien, bestaat erin het gebruik van de cheque te doen toenemen.

In de loop van de laatste jaren hebben de banken systematisch gepoogd het gebruik van de cheque te bevorderen, door de kosten te verminderen en door nog meer zekerheid te verlenen, of verder ook door bijzondere en experimentele types (gewaarborgde cheques) te creëren.

De inspanningen dienaangaande moeten worden voortgezet.

Met het oog daarop stelt de Regering bij dit wetsontwerp de afschaffing voor van het zegelrecht — thans 2 frank —, dat door artikel 13 van het Wetboek der zegelrechten is voorzien met betrekking tot de op een bankier getrokken cheques, de girobons of giromandaten, de accreditiven (kredietbrieven) en de bankbiljetten aan order (bankbriefjes aan toonder).

Die afschaffing wordt bekomen door de in artikel 1 van het wetsontwerp voorziene opheffing van het voornoemd artikel 13.

De artikelen 2 tot 5 van het ontwerp brengen aan andere artikelen van het Wetboek wijzigingen aan die het gevolg zijn van bedoelde opheffing. Artikel 4, in 't bijzonder, vult artikel 25 van het Wetboek aan met een bepaling die duidelijk laat blijken dat de aanhechting van een cheque aan een protestakte geen aanleiding geeft tot eisbaarheid van het zegelrecht.

Het wegens de cheques thans verschuldigd zegelrecht wordt heel vaak bij voorbaat gekweten, door middel van de buitengewone zegeling van boekjes met gedrukte formulieren. Het recht dat aldus betaald is wegens formulieren die bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet nog niet gebruikt zijn, zal bij toepassing van artikel 68, 5°, van het Wetboek der zegelrechten kunnen teruggegeven worden.

Le Ministre des Finances,

De Minister van Financiën,

A. DEQUAE.

Le Ministre, Adjoint aux Finances,

De Minister, Adjunkt voor Financiën,

F. TIELEMANS.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'article 2, alinéa 2, de la loi du 23 décembre 1946, portant création d'un Conseil d'Etat;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre, Adjoint aux Finances,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances et Notre Ministre, Adjoint aux Finances, sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

L'article 13 de l'arrêté du Régent du 26 juin 1947 concernant le Code des droits de timbre, modifié par l'article 9 de la loi du 9 mai 1959, est abrogé.

Art. 2.

Dans l'article 19 du même arrêté du Régent, les mots « le droit établi par les articles 4, 8 à 11, 13, 14 et 18 » sont remplacés par les mots « le droit établi par les articles 4, 8 à 11, 14 et 18 ».

Art. 3.

Dans les articles 22 et 45 du même arrêté du Régent, les mots « aux articles 13 et 14 » sont remplacés par les mots « à l'article 14 ».

Art. 4.

Il est ajouté à l'article 25 du même arrêté du Régent un alinéa rédigé comme suit :

« Le présent article n'est pas applicable aux chèques tirés sur un banquier, accréditifs, bons ou mandats de virement et billets de banque à ordre, qui sont annexés aux protêts. »

Art. 5.

L'article 26 du même arrêté du Régent est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 26. — En outre, les effets visés à l'article 14, lorsqu'ils sont créés à l'étranger, sont soumis au droit fixé par cet article au moment où ils sont endossés, acceptés, avalisés, quittancés, encaissés ou payés en Belgique, ou au

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Gelet op artikel 2, lid 2, van de wet van 23 december 1946, houdende instelling van een Raad van State;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën en Onze Minister, Adjunkt voor Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Financiën en Onze Minister, Adjunkt voor Financiën, zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Artikel 13 van het besluit van de Regent van 26 juni 1947 houdende het Wetboek der zegelrechten, gewijzigd bij artikel 9 van de wet van 9 mei 1959, wordt opgeheven.

Art. 2.

In artikel 19 van hetzelfde besluit van de Regent worden de woorden « het bij artikelen 4, 8 tot 11, 13, 14 en 18 gevestigd recht » vervangen door de woorden « het bij artikelen 4, 8 tot 11, 14 en 18 gevestigd recht ».

Art. 3.

In de artikelen 22 en 45 van hetzelfde besluit van de Regent worden de woorden « artikelen 13 en 14 » vervangen door de woorden « artikel 14 ».

Art. 4.

Aan artikel 25 van hetzelfde besluit van de Regent wordt een als volgt luidend lid toegevoegd :

« Dit artikel is niet van toepassing wat betreft de op een bankier getrokken cheques, de accreditieven, de giro-bons of giromandaten en de bankbiljetten aan order, die aan de protesten gehecht zijn. »

Art. 5.

Artikel 26 van hetzelfde besluit van de Regent wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 26. — Daarenboven worden de in artikel 14 beoogde effecten, wanneer zij in het buitenland gecreëerd zijn, aan het bij bedoeld artikel vastgesteld recht onderworpen, op 't ogenblik dat zij in België geëndosseerd, aan-

moment où ils y font l'objet d'un protêt ou d'une déclaration en tenant lieu. »

Donné à Bruxelles, le 13 novembre 1962.

vaard, voor aval getekend, gekweten, geïnd of betaald worden of in België het voorwerp uitmaken van een protest of van een verklaring die daarmede gelijkstaat. »

Gegeven te Brussel, de 13 november 1962.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Finances,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Financiën,

A. DEQUAE.

Le Ministre, Adjoint aux Finances,

De Minister, Adjunkt voor Financiën.

F. TIELEMANS.
